

**Organizace
Cestou necestou**

**Výroční zpráva
za rok 2014**

Cestou necestou

(zapsaný spolek)

Poslání a cíl činnosti

Pomáháme týraným, zneužívaným a zanedbávaným dětem mít šanci prožít šťastné dětství.

Pomáháme jejich rodičům ve vytvoření zdravé rodiny.

Pomáháme pěstounům vytvořit zdravou rodinu pro přijaté i své děti.

Služba je akreditovaná v rámci:

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi dle zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách

Pověření k sociálně právní ochraně dětí dle zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, v oblasti:

- pomoci rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě, výchovné poradenství rodičům
- poskytnutí osobě pečující, s níž byla uzavřena dohoda o výkonu pěstounské péče, výchovnou a poradenskou péči při výkonu pěstounské péče a sledování výkonu pěstounské péče.
- uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče

Statutární zástupci:

- Mgr. Markéta Řeřichová - předsedkyně
- Mgr. Kateřina Dunovská - místopředsedkyně
- Robert Neradil - místopředseda

ĀKontakní údaje

Kontakní adresa: Plzeňská 2076/174, 150 00, Praha 5

registrace u MS v Praze: sp.zn.: L22726

IČ: 22895299

DIČ: CZ22895299

Č.ú: 2400222621/2010, Fio banka, a.s.

web: www.cestounecestou.org

email: info@cestounecestou.org

tel: 222 360 652

Cestou necestou

Krizové centrum pro rodinu a Doprovázení pěstounů

Úvodní slovo

Vážení a milí přátelé,

ve čtvrtém roce naší činnosti jsme podpořili 75 rodin ve službě Krizové centrum pro rodinu. U dětí z těchto rodin hrozilo či bylo přítomné týrání, zneužívání, zanedbávání, či prožily vážné trauma, např. na základě úmrtí rodiče či vyhocených konfliktů rodičů. Díky poskytnuté krizové intervenci, sanaci rodiny či psychosociální terapii se podařilo upravit vnější okolnosti i vnitřní prožívání dítěte tak, aby opět získalo dobré podmínky pro svůj vývoj. V rámci celé služby jsme dostatečně zakotvili provoz skupinové terapie pro náctileté a nabídku psychosociální diagnostiky ohrožení dítěte. Dále jsme díky nové kolegyni Lence Fořtové mohli zavést a šířit metodu tzv. Komunikační bedna – pro citlivé zjišťování názoru a potřeb dítěte. Těší nás důvěra a úzká spolupráce OSPOD a dalších organizací. Prvním rokem jsme oficiálně spolupřáteli sportovní závod Kokořínskem cestou necestou, neboli Koko Race 2014, jehož zisk 3 373 Kč mířil ve prospěch Krizového centra pro rodinu. V příštím roce chystáme rozšíření propagace a spolupráci s Nadací Divoké husy.

Ve službě Doprovázení pěstounů jsme podpořili pěstounských 65 rodin. V rámci doprovázení pěstounů jsme prvním rokem začali uzavírat dohody o výkonu pěstounské péče a velmi dobře se nám podařilo prolomit počáteční nedůvěru a neochotu pěstounů plnit své nové zákonné povinnosti a přijímat vnější podporu. V současné době již většina pěstounů vnímá účel, smysl a přínos svých práv i povinností, psychosociální podporu vítají a sami vytvářejí svépomocné skupiny.

Vedle zákonné proměny našeho občanského sdružení na spolek jsme také změnili naši tvář novým logem od grafičky Alžběty Křečkové.

Vzhledem k vyšší poptávce po našich službách a rozšiřování týmu v obou projektech nám začíná být na Plzeňské 174, Praha 5 velmi těsně a pro klienty se nezbytného soukromí někdy nedostává. Proto začínáme hledat způsoby rozšíření stávajících prostor nebo přímo prostory nové.

Velice si vážíme podpory finanční i lidské a těšíme se do další práce měnící život dětí k lepšímu.

Kateřina Dunovská

ředitelka
Cestou necestou

1. Kdo jsme a co děláme

Cílem naší práce je pomoci vytvořit stabilní, bezpečné a citově vřelé rodinné prostředí pro dítě tak, aby nedocházelo k jeho týrání, zneužívání či zanedbávání. Děti jsou ohroženy většinou svými nejbližšími, ale i vlastním jednáním a chováním, tedy ubližováním sobě či druhým.

Pracujeme s celou rodinou na odhalení příčin problému a jeho nápravě. Pomáháme zhojit traumata dětí z nevhodného zacházení, strachu o sebe či své blízké, ze ztráty „svého člověka“ či domova. Zaměřujeme se na zlepšení hluboce narušených vzájemných vztahů a komunikace, rodičovských dovedností nebo osobnostního nastavení členů rodiny. Pomáháme zlepšit materiální zázemí dítěte úpravou bytových a pracovních podmínek rodičů. S rodinou spolupracujeme v rámci psychoterapeutického poradenství a terénní sociální práce.

Pokud je ohrožení velmi vážné, průběžně vyhodnocujeme situaci a zvažujeme nejlepší řešení pro dítě. Pokud je situace v rodině neúnosná, navrhuje dočasně či dlouhodobě nejlepší náhradní řešení a další doprovázení dítěte. Včasným vyřešením ohrožujícího jednání však často předcházíme umístění dítěte do ústavní péče nebo pomáháme dětem k návratu z dětského domova zpět do rodiny.

Náš tým sestává z odborníků v oblasti péče o ohrožené děti: dětská psychologka a speciální pedagožka, psychoterapeuti a sociální pracovníci s dlouholetými zkušenostmi v oblasti sociální práce a psychoterapie s dětmi se sy CAN, stejně tak jako se zkušenostmi v práci s dětmi v zařízení sociální péče i ústavní výchovy.

Ohrožené děti a jejich rodiny doprovázíme v rámci služeb:

Sanace rodiny - stabilizace rodinného zázemí dítěte

Pomáháme rodičům vytvořit vhodné podmínky pro vývoj a výchovu dítěte. Společně pro ně hledáme bydlení, práci, doprovázíme rodiče na jednání na úřadech, školách. Podporujeme rodiče v udržitelném hospodaření a péči o děti a jejich výchově. Zprostředkujeme jiné odborné poradenství.

Psychoterapeutické služby pro děti, rodiče i celou rodinu

Umožňujeme rozkrýt příčiny obtíží v rodině a posílit zdravé vztahy v rodině. Odstranit či zmírnit psychické obtíže dětí či jejich dospělých, posílit rozvoj jejich osobnosti a jejich kladný potenciál. Pomáháme vzájemnému pochopení rodič-dítě v případech, kdy do jejich komunikace vstoupí takové okolnosti, které hluboce narušují vztahy a fungování rodiny. Pomáháme zmírnit dopad vážných rozvodových sporů či upravit narušené citové vazby a výchovné působení v rodině.

Obě služby jsou provázány a celková služba je úzce propojena s orgánem SPOD

Diagnostika syndromu CAN

Provádíme psychologickou a sociální diagnostiku u dítěte a jeho rodiny v případech podezření na syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte. Určujeme míru pravděpodobnosti a povahu týrání či sexuálního zneužívání dítěte.

Ambulantní diagnostická zpráva jako alternativa k pobytu v diagnostickém ústavu

Vypracujeme komplexní ambulantní diagnostickou zprávu při zvažovaném umístění dítěte mimo rodinu se složkou: sociální, psychologickou, školní a etopedickou.

Pěstounské děti a rodiny doprovázíme v rámci služeb:

Doprovázení pěstounů v rámci dohody o výkonu pěstounské péče

Vzdělávání pro pěstouny

Kluby pěstounů

Psychoterapie pro pěstouny

2. KRIZOVÉ CENTRUM PRO RODINU

Stěžejní aktivitou a zároveň projektem je krizové Centrum pro rodinu, které pomáhá řešit situaci dětí týraných, zneužívaných a zanedbávaných a jejich rodin. Vzájemně prostupují služby sanace rodiny a terapeutické služby pro děti i celou rodinu. Své stálé místo si též našla ambulantní diagnostika často vyžadovaná v souvislosti s řešením nelehkých situací dětí a jejich rodin.

Spolupráci s rodinou zahajujeme většinou na doporučení Oddělení SPOD, v některých případech pedagogicko-psychologické poradny či jiné organizace nebo se na nás obrátí rodina sama.

2.1. Krizové centrum v číslech:

Počet klientů

Celkem rodin (nových smluv)	75
Počet dětí	120
Počet dospělých	97

Region

bydliště	procenta
Praha 2	5%
Praha 3	11%
Praha 4	7%
Praha 5	35%
Praha 6	3%
Praha 7	4%
Praha 8	3%
Praha 9	1%
Praha 10	4%
Praha 11	0%
Praha 12	1%
Praha 13	5%
Praha západ	9%
Stř.č.kraj	12%

2.2. Náš pracovní tým

Pracovník	Pozice
Mgr. Kateřina Dunovská	ředitelka a psychosociální terapeutka
Mgr. Markéta Řeřichová	psychosociální terapeutka
Mgr. Ivana Janišová	klinická psycholožka a psychosociální terapeutka
PhDr. Martina Neprašová, Ph.D.	psycholožka a psychosociální terapeutka
Mgr. Igor Grimmich	psychosociální terapeutka
Bc. Alžběta Palanová	sociální pracovnice
<i>Celkem 3,2 úvazku</i>	

2.3. Důvody spolupráce:

Náhradní forma péče o dítě	
ústavní výchova/předběžné opatření	9
pěstounská péče/adopce	7
otázka svěřeni do péče jiné osoby	6
pobyt v psychiatrické léčebně/detox	3
Syndrom CAN	
fyzické týrání	8
psychické týrání	8
zanedbávání	5
sexuální zneužívání/podezření	5
Konflikty a rozvody	
rozvodové spory	15
konflikty mezi rodiči /neschopnost dohody	19
nehodně nastavená péče o děti)	8
asistovaný styk	4
narušená vazba rodič x dítě	18
vážné konflikty rodič x dítě	9
syndrom zavrženého rodiče	5
nejasné hranice dítěti	6

Obtíže dítěte	
opožděný vývoj dítěte	1
neurotické obtíže dítěte	6
sebepoškozování dítěte	1
obtíže ve škole	8
trávení volného času	3
záškoláctví	3
kriminalita u dítěte	1
útěky z domova	1
drogy u dítěte	1
šikana	2
jinak rizikové chování dítěte	6
zdravotní postižení/vážná nemoc dítěte	3
hyperaktivita	2
Sociální, zdravotní a osobnostní zátěž rodičů	
psychiatrické onemocnění u rodiče	3
zdravotní problémy rodičů	2
závislost rodiče	6
rizikové rysy osobnosti rodiče	16
nezaměstnanost a finanční problémy	15
bytové problémy	10
dluhy	7
pomoc s vyřízením dávek	3
domácí násilí	9

Počet označuje jednu či více oblastí problematiky, se kterou rodina přichází

2.4. Jak se daří našim projektům

2.4.1. Sanace rodiny

Díky službě Sanace rodiny byly vyřešeny bytové problémy několika rodin, zprostředkována práce ve spolupracující úklidové firmě, dořešené komplikované případy žádostí o sociální dávky, asistence rodičům v rámci soudního řízení či v kontaktu s úřady a školami, vč. podpora vyřízení přehlášení dítěte, přihlášek na středoškolské vzdělávání, úprava volného času dítěte či zprostředkování lékařských či odborných služeb pro dítě. U několika rodin bylo celkově doprovázené při návratu dětí do rodiny z ústavní péče. Doprovázíme např. rodinu se čtyřmi dětmi, které se po pěti letech vracely zpátky domů. Je třeba ošetřit vznikající problémy v oblasti bydlení – nedostatečně velký byt, práce rodičů, výchovných problémů dětí či právní orientace rodičů. V další rodině jsme pomáhali upravit sociální a výchovné podmínky po návratu patnáctileté dívky zpět domů z ústavní výchovy, kam byla

umístěna po sexuálním napadení rodinným známým. S otcem, který žádá své dvě děti ve věku 8 a 10 z důvodu zanedbávání péče ze strany matky, jsme hledali vhodné bydlení a volnočasové aktivity pro děti. V některých případech doporučujeme rodině využít možnosti finanční podpory Krizového fondu Nadace Agrofert či Nadačního fondu J&T.

2.4.2. Psychosociální terapie pro rodinu

Individuální psychosociální terapie pro děti:

Prostřednictvím individuální psychoterapie (které mnohdy předchází krizová intervence) vážně ohrožených a traumatizovaných dětí jsme pracovali zejména na znovuobnovení naplnění základních psychických potřeb dítěte – tedy pocitu přijetí, bezpečí, důvěry, jistoty v sebe samu i okolní svět. Snižováním psychických a vztahových obtíží dětí byla posilována jejich sebedůvěra.

Individuální psychosociální terapie pro dospělé:

S rodiči jsme pracovali zejména na jejich osobnostní stabilitě, zakotvenosti v praktickém životě a na schopnosti naplnit základní psychické potřeby dítěte (tedy pocit přijetí, bezpečí, důvěry, jistoty v sebe samu i okolní svět) a na zdravém přístupu k dítěti a vytváření dopovídající autority.

Rodinná terapie:

Terapie rodinného systému rozkrývala příčinu nežádoucího jednání členů rodiny a pomáhala narušit zažité nevhodné role členů rodiny a aktivovat vlastní ozdravné síly rodiny. V několika případech jsme pracovali na úpravě vztahu a kontaktu dítěte s rodičem.

Podpora dětí a rodičů v rámci rozvodových a rozchodových konfliktů

S rodiči nezletilých dětí jsme poskytovali individuální či párovou terapii – v různých obměnách dle individuálních potřeb obou rodičů – s cílem sdělit v bezpečném prostředí své názory a požadavky, nahlédnout situaci očima druhého a dojít k oboustranně přijatelným dohodám ve prospěch jejich dětí. Dále jsme v terapii podporovali zpracování emocí strachu, zoufalství, či nenávisti, tak jako orientaci rodiče ve vhodných způsobech řešení konfliktní situace.

U podpořených dětí terapeut/terapeutka cílil/a na zjištění názoru dítěte velice citlivým způsobem, za pomoci inovativní metody Komunikační bedna, více viz níže. Dále jsme pracovali na podpoře orientace dítěte ve vztazích v rodině a snížení psychického napětí vyvolaného konflikty rodičů, mnohdy doprovázené nevhodnými interakcemi s dítětem.

Realizace asistovaných styků dítěte s rodičem:

U několika rodin jsme poskytovali asistovaný kontakt rodiče s dítětem. Většinou šlo o děti s hluboce narušenou vazbou s jedním z rodičů. V rámci asistovaného kontaktu pod vedením terapeuta jsme pracovali na znovunavázání vazby dítěte a „zavrženého rodiče. Asistované kontakty byly doprovázeny schůzkami rodičů k vyladění dohod a nastavení funkční komunikace, či podpoře rodičů ke změně postoje vůči druhému.

Skupinová psychoterapie

Hlubší až hlubinná skupinová práce se vztahy, životními zkušenostmi a emocemi - za pomoci skupinové dynamiky, uměleckých terapií a postupného navazování vztahu s terapeuty a ostatními

členy skupiny je účinné už samotné vědomí – nejsem na to sám. Zpětné vazby od ostatních, jednotlivé techniky, zrcadlení emocí a chování upevňuje uzdravování sebepojetí, přijetí vlastní hodnoty s respektem k druhým. Silným vnitřním motorem je také prožitek přijetí skupinou, nejen dostání pomoci od ostatních, ale i mít prostor a moc pomoc poskytnout. Jedná se o terapeutickou práci s ohroženými dospívajícími dětmi, směřující k nalézání vhodných způsobů ošetření psychických, vztahových a výchovných obtíží. Skupinu náctiletých vedou dva terapeuti - žena a muž.

2.4.3. Psychosociální diagnostika sy CAN

Diagnostická šetření se zaměřují především na zmapování aktuální situace rodiny a dítěte, výskyt ohrožení dítěte syndromem CAN a možnosti vhodných následných kroků pro odstranění náročných životních situací. Do vyšetření patří:

- Psychologická diagnostika stanovující výskyt a míru pravděpodobnosti týrání či sexuálního zneužívání dítěte.
- Psychologická diagnostika rodičovských kompetencí a rodinných vazeb v případě nepřehledných vztahů a dějů v rodině a závažných obavách o zdravý vývoj dítěte
- Sociální vyhodnocení situace dítěte
- Návrh intervence potřebné k odstranění ohrožení
- Vypracování psychologické a sociální zprávy pouze na žádost OSPOD

Diagnostika je realizována vždy na základě žádosti orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Provádí ji psycholog s psychoterapeutickým výcvikem a sociální pracovník. Počet intervencí je cca 1-5, zahrnující dítě a jeho výchovné či jinak blízké osoby.

Na diagnostiku případně navazuje psychoterapie dítěte a jeho rodinného systému k ošetření traumat, znovuzískání pocitu životní jistoty a zdravých vztahů v rodině.

2.4.4. Metoda Komunikační Bedna

Do naší práce s dítětem zavádíme v ČR zcela nový přístup ve zjišťování autentické názory, přání, obavy i otázky dítěte k jeho aktuální životní situaci. Citlivě zpracované závěry promítnuté do zprávy z rozhovoru mohou sloužit jako podklad k rozhodování OSPOD a soudu. Pro usnadnění kontaktu s dítětem je použita metoda tzv. Komunikační bedny. Jedná se o soubor pracovních listů, hraček a pomůcek, používanou s velkým úspěchem ve Velké Británii. Tato metoda přirozenou hrou a rozhovorem odpovídajícím věku a schopnostem dítěte citlivě, efektivně a detailně zjišťuje postoje a pocity dítěte.

Komunikační bedna dovoluje hravou formou, bez zbytečné zátěže pro dítě, se přiblížit jeho vnímání a prožívání situace, svých blízkých i sebe sama. Všechny nástroje jsou ověřené praxí a jsou již připravené k použití. Jejich základním rysem je zaměření se na silné a kladné stránky dítěte a rodiny a jejich dobrou identifikací umožňují stanovovat si reálné cíle a dosažitelné plány v další práci s rodinou a dítětem.

2.5. Příběh s dobrým koncem

Matka Nina přišla do Krizového centra na základě podnětu OSPODu, pracovnice OSPODu začala vnímat, že vývoj situace navzdory všem dodržným zákonným postupům není pro dítě dobrý.

Nina (24 let) působila sice odhodlaně, ale naprosto zoufale a bezradně. V této zemi žila několik let, pocházela z jiného kulturního prostředí, z prostředí, kde jsou naprosto běžné způsoby péče o dítě, pro které o svoji dceru přišla. Její pětiletá Klárka trávila již druhý měsíc v zařízení pobytového charakteru. Matka i dcerka spolu hovořily rodným jazykem matky, dcerka uměla dobře česky, matka česky rozuměla, pokud se mluvilo pomalu, sama češtinu nezvládala.

Nina při své studijní stáži pobytu v České republice při náhodné známosti otěhotněla, partner se od ní v situaci těhotenství distancoval. Dítě se narodilo nemocné a vzhledem k tomu, že v zemi, odkud matka pochází, je zdravotní péče v souvislosti s druhem onemocnění dítěte nekvalitní, rozhodla se zůstat v České republice, dokud nebude dcerka zdravá.

Matka s dcerou žily izolované od české společnosti, žily v pronajatém bytě, který sdílely ještě s jedním manželským párem. Nina měla jen jednu kamarádku, pocházely ze stejné země. V srpnu se spolu před domem, kde matka s dcerou bydlely, s kamarádkou opily a zpívaly na ulici. Sousedé zavolali policii a ta situaci hodnotila jako výtržnost. Navíc policie zjistila, že na balkoně stojí malé dítě a pláče, protože je samo v bytě. Incident popsali, předali příslušnému sociálnímu odboru a ten začal jednat. Matka ničemu nerozuměla. Po několika měsících se situace opakovala, matka byt opět opustila, Nina v bytě sama nebyla, ale hlídala ji třináctiletá dcera matčiny kamarádky. Nezletilá. Tentokrát malou Klárku umístily do pobytového zařízení. Matka zůstala sama, bezradná, posléze poslána do našeho Krizového centra.

V pobytové službě nad to vyslovili podezření na fyzické týrání, matka směla dcerku navštěvovat pouze za asistence jiného pracovníka a na dobu velmi krátkou. Zařízení zakázalo matce s dítětem telefonovat a posléze i mluvit jejich rodným jazykem, kterému pracovníci nerozuměli. Matka začala mít deprese, alkoholu se však zcela vyhýbala. Děvčátko bylo přivedeno do naší služby pracovníci pobytového zařízení na podnět pracovnice OSPODu, která byla jednáním zařízení ve vztahu k matce zaskočena.

Matka s naší službou intenzivně spolupracovala, na základě psychologického vyšetření byl ukončen pobyt v zařízení pobytového charakteru a poskytnuta následná podpora formou sanace rodiny a terapeutická péče. Matka byla též informována o zvyklostech a normách české výchovy. Obě se nakonec vrátily do země původu, matka cítila ohrožení ze strany společnosti, které nerozuměla. Návrat sem si nechávají otevřený, pokud k němu dojde, sdělila, že se ráda na Krizové centrum obrátí.

Ilona (16 let), do terapie nastoupila před osmi měsíci. Adoptovaná, biologičtí rodiče jí jako malou roční holčičku zavírali spolu se starší sestrou do sklepa, byla týraná. Před adoptí pobývala v dětském domově. Vztah s adoptivními rodiči má funkční.

Do skupinové terapie nastupuje pro velké psychosomatické problémy, bolesti, intenzivně prožívá problémy ve vztahu se starší sestrou. Ilona je velmi inteligentní, studuje, často nedokáže projevit emoce, pouze informuje bez odpovídajícího citového doprovodu.

Od počátku skupinového setkávání je jakousi hlavou skupiny, ostatními respektovaná, velmi aktivní a nápomocná ostatním. Postupně se otevírá, během některých technik – sochání, malba, práce s emocemi, muzikoterapie - se postupně a v různé intenzitě objevují pocity úlevy, radosti, ale také vzteku, strachu, úzkosti, pocity, které velmi ovládá. Silnými momenty v terapii Ilony bylo opakované propuknutí v pláč a laskavá podpora celé skupiny. Poté dochází k mírné odmlice v aktivitě, psychosomatické problémy se výrazně zmírňují.

Nyní je Ilonin zdravotní stav stabilizovaný, vztah se sestrou se jeví více ohraničený, Ilona se začíná více vůči sestře vymezovat. Má přítele, je uvolněná a se svým životem spokojená. Působí dojmem, že jí život prostě baví...

2.6. Spolupráce s dalšími organizacemi

Pro zasíťování služeb, které pomáhají naše klienty navrátit do úspěšného života, s potěšením využíváme služby či jinak spolupracujeme s organizacemi: Dům tří přání, Azylový dům Gloria, Poradna při finanční tísni, Centrum pro rodinu Drop-In, Apla, Alma femina, Program 5P sdružení Hestia, Projekt Kámoš Barevného světa dětí, PPP, SVP Klíčov, HoSt – Home start, aj. Zejména nás těší spolupráce s OSPOD mnohých městských částí, např. Prahy 2, 3, 4, 5, 6, 7 nebo 10, 12,13. Vážíme si důvěry, se kterou se na nás odborníci obracejí. Velmi nás těší úzká a konstruktivní spolupráce s OSPOD a dalšími subjekty, v rámci níž se nám daří v případech vážného ohrožení vytvořit dětem bezpečí a zdravé rodinné prostředí.

Důvěru umocňuje výrazně kladná zpětná vazba od samotných klientů, se kterou se svěří na OSPOD.

3. DOPROVÁZENÍ PĚSTOUNŮ

Poslání služby

Posláním služby je podpora dobrého fungování rodiny, která je nezbytným a nejvhodnějším prostředím pro naplňování potřeb dítěte. Podporujeme pěstounské rodiny na cestě jejich pěstounstvím se všemi běžnými i mimořádnými situacemi. Pomáháme rodinám rozvíjet jejich potenciál a podporujeme vzájemné vztahy mezi jejich členy různými formami, například sociální prací, speciálně pedagogickým poradenstvím, psychoterapeutickou podporou, podporou vzdělávání jejich dětí, respitními službami, doporučením a kontaktováním odborných služeb, aj.

3.1. Doprovázení pěstounů v číslech:

V rámci služby Doprovázení pěstounů jsme uzavřeli **33 dohod** o výkonu pěstounské péče a poskytli jsme služby **37 pěstounským rodinám**, které s naší organizací „Dohodu“ podepsanou nemají, zejm. psychoterapii a vzdělávání.

3.2. Náš pracovní tým

Pracovník	Pozice	Úvazek
Mgr. Lenka Fořtová	vedoucí služby	0,4
Mgr. Lenka Fořtová	klíčová pracovnice	0,5
Mgr. Ludmila Bosáková	klíčová pracovnice	0,75
Lucie Smolíková	koordinátor služby	0,3

3.3. Doprovázení pěstounů v rámci dohody o výkonu pěstounské péče

Naši sociální pracovníci se plně věnují rodinám s uzavřenou dohodou o výkonu pěstounské péče. Poskytují jim:

- Pomoc při řešení problémů v pěstounské rodině
- Podporu osobního průvodce - sociálního pracovníka
- Podporu terapeutickou, psychologickou i speciálně pedagogickou
- Odlehčovací služby formou pobytů pro Vaše děti
- Telefonické podpůrné konzultace
- Asistovaný kontakt dítěte s rodičem

- Zprostředkování terapeutickou, psychologickou i speciálně pedagogickou či jiné podpory
- Zprostředkování vzdělávání pěstounů
- Zprostředkování klubů pěstounů

3.4. Vzdělávání pro pěstouny

Nabízíme širokou škálu témat v rámci zážitkových a diskusních seminářů. Pomáháme tak pěstounům uplatnit právo a současně naplnit povinnost absolvovat každoročně minimálně 24 hodin vzdělávání. Vybraná témata pomáhají odpovědět na otázky a trápení většiny pěstounských rodin.

Naši odborní lektori se ve své každodenní práci psychologa, speciálního pedagoga, psychoterapeuta, sociálního pracovníka či právníka setkávají s ohroženými dětmi a jejich rodinami, s dětmi v pěstounské i ústavní péči. V průběhu celého semináře mají účastníci široký prostor pro sdílení vlastních starostí a pro kladení dotazů.

Vybranými tématy jsou:

- Práce s "jiným" dítětem – o dětech s ADHD, dětskou mozkovou obrnou, mentálním postižením nebo smyslovou vadou a jejich podpoře v rodině
- Spolupráce se školou a řešení problémů s tím souvisejících
- Právní minimum pro pěstouny a děti v pěstounské péči
- Šikana v dětském kolektivu a jak pomoci dítěti
- Práce s agresí u dítěte
- Puberta – jak přežít tento věk k nepřežití
- Pravidla a rituály ve výchově v pěstounské rodině
- Umění komunikace a řešení konfliktů v rodině i mimo ni
- Výchova dle Alfreda Adlera – metoda logických důsledků
- Řízení rodinného rozpočtu
- Psychosexuální vývoj dítěte a jeho projevy
- Výchovné problémy u dětí a jak jim předcházet
- Řízení rodinného rozpočtu
- Výchova bez trestů a jak na ni

3.5. Kluby pěstounů

Pravidelné měsíční kluby nabízíme pěstounům, kteří mají s naší organizací uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče. Kluby představují možnost sdílet zkušenosti s ostatními pěstouny a v určených termínech jsou propojeny též s diskusí na konkrétní téma a moderovány přizvaným odborníkem.

3.6. Psychoterapie pro pěstouny

Starosti a problémy spojené s pěstounskou péčí mohou být hodně citlivé a komplikované. Proto nabízíme pěstounům též konzultace s odborníky, kteří pomáhají dítěti či pěstounům zklidnit emotivní prožívání situace, zorientovat se ve svých možnostech, najít řešení z problémů. Psychologové a terapeuti jsou dlouholetými odborníky v oblasti práce s ohroženými dětmi a rodinou, zejména dětmi vyrůstajícími mimo vlastní rodinu.

Častými tématy terapeutických konultací jsou: citová taumata u dítěte, agresivita či autoagresivita dítěte, výchovné problémy, narušená attachmentová vazba dítěte, obtížné vztahy a kontakt mezi dětmi, rodiči a pěstouny (zejm. v případě příbuzenské péče), podpora při vysokých nárocích, které pěstounství přináší či partnerské konflikty pěstounů.

3.7. Příběhy s dobrým koncem

Jaroslava je čtrnáctiletá dívka, která od svých 4 let žije u své babičky v pěstounské péči. S organizací Cestou Necestou začala pěstounka spolupracovat v březnu 2014. V tomto období měla Jarka velmi špatný vztah se svojí matkou, vůbec se nevidaly. Postupem času začala klíčová pracovníce s Jarkou o mámě a jejich vztahu více mluvit. Jarka projevila zájem se s maminkou vídat, což klíčová pracovníce zprostředkovala. Postupně začala Jarka jezdit k mámě na návštěvy. Ty byly čím dál častější a Jarka po celou dobu navazování vztahu se svojí matkou čerpala psychoterapeutickou podporu zajišťovanou doprovázející organizací. Stejně tak pěstounka po celou dobu spolupráce s doprovázející organizací využívala možnosti psychoterapeutické podpory. Po Vánocích vyslovila Jarka přání se k matce nastěhovat. Klíčová pracovníce proto začala intenzivněji spolupracovat s Jarkou, její matkou a její babičkou-pěstounkou na zlepšení a upevnění vztahů – vše nadále s psychologickou a psychoterapeutickou podporou zajišťovanou doprovázející organizací, která se rozšířila i práci s biologickou matkou dívky. Po půl roce intenzivní práce se Jarka v polovině následujícího roku vrátila zpět domů k matce natrvalo.

Vítek je devítiletý kluk, zvidavý a živý, který umí občas zlobit, zejména pak v obdobích, kdy se v jeho životě po delší odmlce objevuje jeho matka, aby následně zase na několik měsíců kontakt přerušila. S výměnou třídní učitelky ve třetí třídě se Vítkovo občasně zlobení ukázalo být pro novou učitelku nepřijatelné a rodinná situace jeho a jeho prarodičů-pěstounů nesrozumitelná. Pěstouni se cítili být učitelkou a následně i vedením školy stigmatizováni, proto si vyžádali podporu a doprovod své klíčové pracovníce na jednáních se školou. I přes několikaměsíční snahu o nastavení vhodnějšího přístupu k Vítkovi začalo být jeho setrvání v této škole neudržitelné. Navíc se začala narušovat bezpečná vazba mezi dítětem a pěstouny. Na žádost pěstounů, v té době již velmi vyčerpaných touto situací, vyhledala klíčová pracovníce kontakty na základní školy v okolí, s pomocí svých spolupracovnic získala osobní názory některých rodičů dětí docházejících do daných škol a zkontaktovala ředitele jednotlivých škol. Následně s pěstouny provedla užší výběr z asi dvanácti oslovených škol, dohodla setkání s vedením a příslušným třídním učitelem v každé z vybraných čtyř škol, a na toto setkání pěstouny i chlapce doprovodila. Minimálně dvě ze dvou vybraných škol se ukázaly být pro chlapce

velmi vhodné a vstřícné k němu i prarodičům, včetně pochopení pro jejich rodinnou situaci. Třetí třídu zakončoval hoch v původní základní škole již s vědomím, že je přijat na novou základní školu, kde zná svoji budoucí třídní učitelku, účastnil se již několika „adaptačních“ vyučovacích dnů se svojí novou třídou, a kde je ředitelka školy zárukou individuálního přístupu k dětem i podpory pro učitele. Po celou dobu spolupráce poskytovala doprovázející organizace této rodině psychoterapeutickou podporu formou práce s chlapcem a společného nastavování pravidel fungování s prarodiči a chlapcem a velmi intenzivní podporu rodiny ze strany klíčové pracovnice.

4. Co plánujeme do roku 2015

- **Vyhodnocení rizik u vážně ohroženého dítěte**

Vzali za své podnítit odbornou diskusi o hodnocení rizik pro dítě ohrožené na zdraví a životě, stanovení hranice, za kterou je setrvání v rodině pro dítě nebezpečné. Rádi bychom dali vzniknout vyhodnocovacímu rámci pro případy vážného ohrožení dítěte.

- **Odborné semináře na vybraná témata**

Nejméně 1x do roka uspořádáme odborný seminář na vybraná témata z psychoterapie ohroženého dítěte a rodiny. Na předešlých setkáních k činnosti Centra jsme zaznamenali veliký zájem ze strany pracovníků OSPOD a dalších organizací o témata potřeb ohroženého dítěte a terapie traumat či deprivace, náprava narušených rodinných vazeb. Proto jsme se rozhodli cíleně vytvořit prostor pro sdílení zkušeností s odbornou veřejností.

- **Publikace odborných článků**

Budeme sdílet své postoje a zkušenosti ze současného systému ochrany práv dítěte a naší každodenní praxe v časopisu Sociální práce.

- **Dosáhnout akreditace kurzu metoda Komunikační bedna**

V návaznosti na využívání i šíření metody Komunikační bedna, metody na citlivé zjišťování názorů, přání, otázek, obav a potřeb dítěte pro naše pěstounské a ohrožené děti, jsme se rozhodli podat žádost o akreditaci osmihodinového kurzu v rámci MPSV.

5. Podpořili nás

Další finanční podpora:

Winkler CZ, s.r.o.
 Hope Worldwide Česká republika
 Farní obec Starokatolické církve v Praze
 – Máří Magdalena
 Kokořínskem cestou necestou – benefiční závod
 Mirek Ledl - fotograf
 Ilona Zahradníková
 Iveta Hrčková
 Petr Klanica

Odborné nezištné služby:

Zdeno Hrček - tvorba webových stránek
 Václav Zemek – grafika
 Miroslav Lédl - autor titulní fotografie
 Expert servis – vedení spisové dokumentace

6. Jak jsme hospodařili

Krizové centrum pro rodinu

Náklady

Spotřebované nákupy	48 992,68
Služby	153 141,98
Osobní náklady	991 810,00
Daně a nedoplatky	100,00
Ostatní náklady	1 396,70
Náklady celkem	1 195 441,36

Výnosy

Tržby za vlastní výkony a zboží	14 000,00
Ostatní výnosy	13 602,00
Přijaté příspěvky	
Dary fyzických osob	21 260,00
Dary právnických osob	191 222,00
Nadace člověk člověku	100 000,00
Nadace J&T	200 000,00
Nadace Terezy Maxové dětem 2013	56 000,00
Nadace Terezy Maxové dětem 2014	175 600,00
Pragae quinta regione	20 000,00
Praha 3	51 000,00
Celkem	815 082,00
Provozní dotace	
MPSV	281 747,00
MHMP	110 000,00
MČ Praha 2	50 000,00
Celkem	441 747,00
Výnosy celkem	1 284 431,00
Hospodářský zisk	88 989,64

Doprovázení pěstounů

Náklady

Spotřebované nákupy	42 510,44
Služby	357 978,00
Osobní náklady	534 933,00
Náklady celkem	935 421,44

Výnosy

Tržby za vlastní výkony a zboží	200 120,00
Přijaté příspěvky	1 800,00
Provozní dotace	1 044 000,00
Výnosy celkem	1 245 920,00
Hospodářský zisk	310 498,56

Závěrem

Nechte koně

S myšlenkou na ně
proběh jako první.
Vítězství však kazí fakt,
že zlomil si nohu rovnou vedví
a já mám teď být jeho kat.
Koně se přece střílejí.
By netrpěli tolik.
Lehám si na něj.
A slyším
Mohutné srdce v mohutném těle
Nestřílejte, prosím
.....
Šeptám mu život do ucha
A volám Spasitele
...
Touha trochu kulhá na pravou nohu -
ač se jankovitě léčí,
je zas ve výběhu.
Děkuji Bohu za druhou šanci
Děkuji.
Tvoji nalezcenci

Markéta Řeřichová